

Angol-olasz egyezmény.

Hosszas tárgyalások után megszületett az új esztendő első jelentős politikai megegyezése, létrejött az angol-olasz egyezmény, amely most már remélhetőleg huzamosabb időre kiküszöböli a két nagyhatalom között eddig fennálló félreértéseket.

Az angol-olasz viszony egészen az olasz-abesszin háború kitöréséig rendes, barátságos volt. Mihelyt azonban a háboruszkodó felek első ízben csaptak össze, egyszerre megváltozott a helyzet. Anglia feltette egyiptomi és szudáni pozícióját, a Földközi-tengeri egyensúly felborulásától is tartott s ezért mindent megtett, hogy az olasz terjeszkedést akadályozza, egészen addig a pontig, amely már a feszültség hurjának végső megfeszítését jelentette, de a világ békét még sem ingatta meg. Összevonta hajóhadát a Földközi-tengeren, csapatokat küldött az olasz gyarmatokkal szomszédos angol birtokokra, gazdasági megtorló rendszabályokat szavaztatott meg a Népszövetséggel, egyszóval minden eszközt felhasználva arra, hogy Olaszországot visszatartsa attól a terjeszkedési politikától, amelyre őt tulajdonképpen nem is hatalmi vágy, hanem az ország nyersanyaghiánya és népfelhasználásának elhelyezése késztette.

Az olasz nemzet kitartásán és a kényelmi szempontokról lemondani is tudó önfegyelmességén azonban megtört minden akadály. Az otthonmaradtak nélkülözés árán is mindent rendelkezésre bocsátottak az Abessziniába küldött hadseregnek, amely lépésről-lépésre törte meg a rabszolgatartók csapatainak ellenállását és elfoglalta ezt a kulturától nagyon elmaradt országot, amelynek elnyomott népe régen rászolgált arra, hogy egy művelt európai hatalom

Sötét napok és a farsang.

Sokan panaszkodnak ezekben a sivar, sötét, ködös, téli napokban, hogy a kedélyükre megy ez az idő, levertéget idéz elő s hízalja a csüggedést. Van abban valami igazság, hogy a sok sötétség, a sűrű köd, a csapzott utcák, a kopasz meredező fák, a sok-sok gond dai karöltve, melegágyai a melanchóliának, de csakis azoknál, akik mindig a bánat szürkéségébe temetkeznek és soha nem néznek a holnapba. Aki azonban szeret a mából a holnapba nézni, az tudja, hogy ez mit jelent, ilyenkor télen. A holnapba nézni és nem látni a márt, ez a mások oly kegyetlen és elszomorító lelki vonás, csak ilyenkor válik az élet egyedül üdvöztető bölcsességévé. Mert ha a nyári nap ujjongó fényére árnyékok vet az az önkínzó sejtélem, hogy nemsokára leáldozik, akkor áldozatul esünk a legfájdalmasabb emberi érzésnek: a mulandóság örök nyugtalanságának. De ha ma, ezekben a sötét napokban, a holnapra gondolkunk, ha nem azt éljük, ami a pillanat, ha nem azt látjuk, ami látható valóság, hanem ami eljövendő titok, ha most, amikor minden olyan sötét benünk, felettünk és körülöttünk, a mulandóságot érezzük, akkor megtaláltuk az egyetlen vigasztalást. Mert hiába érezzük mások átoknak a mulandóságot sejtélem, mely megkeseríti legédesebb pillanatunkat is, ilyenkor ezekben a sivar és sötét téli napokban épp ez a sejtélem az, amely felemel bennünket a csüggedtségből, amely erőt ad továbbvinni komor napjaink súlyát és amely az elművés gyászala helyett a tavaszi feltámadás himnuszát ujjongja bennünk...

gazdasági és szociális eszközökkel jobb, emberibb sorsra emelje. S a hódítók nyomában járó gazdasági szakemberek, mérnökök, orvosok máris megkezdték ezt a munkát.

Az olasz kormány már a háború alatt hangoztatta és több ízben megerősítette, hogy az afrikai olasz terjeszkedés semmiképpen sem áll ellentétben az angol érdekekkel. S amily mértékben előrehaladt a terjeszkedés ügye, olyan mértékben kezdték belátni ezt Londonban is, ezzel a belátá-

Tudjuk, hogy az élet a maga egészében önzésével eppogy nem áll meg semminél, mint ahogy az idő is továbbmúlik minden földi dolog felett. Akármilyen történet is, az élet és idő könyörtelen következettségével futják pályájukat és ebben a könyörtelenségben tulajdonképpen annyi könyörületesség van, hogy néha csodálkozunk kell, mennyire félreismertjük a fogalmat. Lám! A sivar, sötét napok elviselésére például megint itt van a farsang s mondhatjuk: úgy van itt, mintha mi sem történt volna azóta, hogy elment. Pedig... Az, hogy farsang van és mindig és mindenek ellenére is eljön a farsang, ezüstcsillámos rózsaszínű fátylat terítve erre a szürke, ezerféle gondjait nyögő világra, nem egyszerű naptári tény. Talán ez volt valamikor, a boldogabb időkben. Ma több ennél: szimbólum. Szimbóluma annak, hogy akármilyen történet a földön, az élet jogaihoz jut és ezeket a jogokat megfogja az idő. Valami derűs és bölcs önzés szól abból, hogy amennyire az örökkévaló élet nem törődik azokkal a földi dolgokkal, amelyek csak nekünk nagy tragédiák, mert neki tűnő semmiségek, úgy mi sem vegyük mindent túlságosan a lelkünkre, mert hiszen való és igaz, hogy igen sok gond, bánat és megpróbáltatás, amit végzetesen tragikusnak érzünk a maga idején, elveszti súlyát és felszívódik az időben. Lám! Itt a farsang, — az élet élni akar, az ember örülni, mert az élet célja az élet, az ember életeleme pedig az öröm. És ne felejtsük el soha: az élet és az ember örök vitájában mindig az életnek van igaza...

(—ány.)

latban Anglia belenyugodott abba, hogy Abesszinia bekebelezésével lerakták az olasz világbirodalom alapait.

Már azt lehetett hinni, hogy az angol-olasz viszony ismét viszszanyeri régi barátságos jellegét, amikor kitört az áldatlan spanyol polgárháború, amely ismét megzavarta a barátságos viszonyt. A szovjettől támogatott spanyol vörös kormánnyal szemben a fasiszta Olaszország ugyanis természetesen a nemzeti célokért rokonszenvezik s ez a körülmény azt az aggodalmat keltette Londonban, hogy Olaszország felhasználva az egyenetlenkedést, területhódításra készül Spanyolország rovására és ezzel a Földközi-tengeri egyensúly Olaszország javára és Anglia hátrányára tolnának el.

Az általános európai béke érdekei kívánták meg, hogy ez a félreértés is tisztáztassék. Több-szöri jegyzékváltás és tanácskozás után a két nagyhatalom végül is belátta, hogy nincs egymástól mit tartani és a most létrejött egyezmény lerögzítette azt, hogy a Földközi-tengeren kölcsönösen tiszteletben tartják egymás érdekeit. Hasonlóképpen tiszteletben tartják a többi Földközi tengeri hatalom jogait és érdekeit is, tehát Spanyolország területi épsége sem forog veszélyben.

Az új egyezmény tehát ismét közelebb hozta egymáshoz Angliát és Olaszországot és most már az volna kívánatos, hogy a két nagyhatalom együttműködve a többi nemzeti szellemű országgal a szovjet mesterkedéseit törje le és végkép elvegye a kedvét súlyos botnyodalmak, sőt háborúfelidézésétől.

A magyar jövőért.

Irta: Ugron Gábor ny. miniszter, a Stefánia Szövetség elnöke.

A magyar jövő megmentése, a magyar név csecsemőhalálozás leküzdése érdekében végzett munkában két évtizedet töltött el a Stefánia Szövetség. Alig

egymásban a megújított lelket, az Isten arcát; addig ne várj boldogabb üzenetendőt!

Ne feledd, hogy legnagyobb érték az emberben az erény, amely felemelhet a magasba és amely el kiérdemelheted embertársad megbecsülését. Minden más; e hiúság dicstelen fényében tetszelegni akaró lelkimegnyilvánulások csak szerte foszló kép, labilis kártyavár, mely egyhamar összedől, nem állja az időt, csak embertársaid megvetését vonja maga után. Egy elmes anekdóta jut eszembe: egy társaságban egyik gögös ficsur azt mondja paraszt származású társának: Ugye szokott maga csépelni? Jól állhat a csép a kezében! Mire a következő választ kapta: tudok bizony, cséplésbeli tudományom meg is mutatná magán, de nem akarok üres szalmát csépelni.

Én is, ha csépelni akartam volna soraimmal teli kalászt szedtem volna. Hogy mégis pelyvát gyűjtöttem össze, oka az, hogy kitergelhessem hátha találok egy-két buzaszemet benne! Miért szóródjon ez a néhány mag a szecskák közt? Ültessük ki termékeny talajba, hadd virágozzék ki belőle sok-sok teli buzakalász, melyekből egy jobb, neme sebb, tisztultabb; egy megújított élet-erő áradhat ki és amely kibonthatja egy lelkileg megújított kor szárnyait.

dolgozott még két évet, amikor az akkori kormány, amelynek belügyminisztere voltam az elért eredmények alapján, javaslatomra állami feladatnak jelentette ki az anya és csecsemővédelmet s ezt továbbra is a szövetségre bízta. Ha visszapillantunk az elmúlt két évtized munkájára, megállapíthatjuk, hogy az országos szervezet az elért szép eredményeket nagyrészt annak köszönheti, hogy nem bürokratikus alapon hivatali szervezet végzi azt, hanem állami irányítás és együttműködés mellett a társadalom egész szívével, áldozatkészségével mellette állott és együtt dolgozik velünk e nagyfontosságú munkában.

Ha visszapillantok a multra, nemcsak örvendek, hanem szomorú emlékeket is idézek fel. Hiába volt meg a kormány és az egész magyar társadalom lelkes munkaakarása, a háború utáni összeomlás, a bolsevizmus, a román invázió, majd Trianon mindent fepereszt, amit addig építettünk. Ellenségeink legnagyobb érvként sovínizmusunkat állították a nagyvilág elé s hirdették, hogy elnyomjuk a nemzetiségeket és nem engedjük meg kulturális fejlődésüket. Ezzel szemben akár a kultúra területére, akár az anya és csecsemővédelmi munkára nézünk, azt látjuk, hogy nagyon is kedveltünk a nemzetiségeknek. Iskoláink, kulturintézményeink legnagyobb része nemzetiségi vidékeken épült és itt indult meg és épült ki legelőször az anya és csecsemővédelem szervezése is.

Ennek aztán az lett a következménye, hogy az ország szétszaggatása után

Lelki megújodást.

Irta: Kárpátfalvi József.

Ismét lepergett egy esztendő. Gond terhes eseményekben gazdag, színekben tarka esztendő. Voltak csalódásaink, melyektől még keserűbb lett a szánk íze, de némi reménysugárt is megcsillantott az elmúlt év jószelleme.

Ismét távolabb estünk egy évvel attól az időtől, amikor a Szeretet és Igazság megszületett, de úgy látszik, minél inkább távolodunk a szeretet és igazság megszületésétől, annál jobban vész ki szívünkbeli a szeretet erénye s az igazság szent ígéje. Lélekben évről-évre rutabbak az emberek, ahelyett, hogy lelkükben megújodnának. Pedig a távolság végtelemség még sugárzóbbá, még hatalmasabb teszi az igazi nagyságot, még nagyobbá az ígét. 1936. esztendő messze-széből ontja az isteni horizontról az igazság az ígét, a szeretet aranyugrait, de hiába, ha az emberiség szándékosan kerüli a szent sugárzást és elmenekül annak fényétől a vak sötétségbe, ahonnan a modern antikrisztusi szennyáradat magával sodorja a magával is meghasonlott emberiséget.

Kétségkívül, beteg ez a kor, egészségtelen a közszellem, de hál Istennek van még az emberiségnek a legmagasabb

erkölcsi piedesztán álló rétege is, akik egy szebb, tisztultabb szellem kibontakozását várják az üzenetendőtől Szomjuhozak, sóvárogiák a lelkek megújodását, azoknak a lelkeknek megfeszülését, akikért az Szeretet elsősorban szállt a földre. Várja az új esztendő az emberibb ember, a nemesebb nemes, a testvéribb testvér-kiformálódását, várja a lélekben megújodott, gyarló hiúságoktól: a Vanitatum Vanitas-tól megtisztult lelkek szárnyalását. Amíg te hiúságodban úgy lépkedsz, mintha nem is a földön járnál, mert utálisz arra a földre nehezned, melyen szerinted körönségesebb embertársad is jár, amíg a gögltől dőlőfs fejed üres kalászként felszeged, elfelejted, hogy az elibuzakalász szerényen meghajítja fejét — amíg te egyetemet végzett lenézed a főiskolát végzettet, te főiskolás a csak érettségizettet, te érettségizett a nem érettségizettet, vagy a tanítói oklevéllel bíró, te tanító a négyközépiszkolást; szóval te ember, amíg az embereket végzettségük, vagy foglalkozásuk szerint külön választod, amíg lenézed a társad, mert annak kevesebb a pénze, vagy származása szerinted u. n. alacsony, amíg meg nem tanulsz, hogy a fizikai munkás épp olyan értékes tagja a társadalomnak, mint a szellemi munkás, amíg te fizikai munkás csak a te munkádat látod egyedül üdvöztetőnek, amíg meg nem látjátok

itt állott a magyar anya és csecsemővédelem központja, ugyiszólván minden vidéki szervezet és intézmény nélkül. A magunk erejéből nem is tudtunk volna felocsudni e nagy alétságból. Az idegen missziók, először a hollandi misszió, majd az amerikai Vörös Kereszt kiküldötti Pedlow kapitánnyal az élükön siettek segítségünkre és módot nyújtottak arra, hogy a Stefánia Szövetség 1921-ben nagyarányú építő munkát indítson meg. A mai szervezet tehát tulajdonképpen másfél évtizedes multra tekint vissza. Már az első munkaévben 56 anya- és csecsemővédő intézetet állítottunk fel. Az amerikai Vörös Kereszt párisi központja elfogadta a magyar bizottságnak azt a javaslatát, hogy ne az amerikai rendszerben építessék ki a szervezet, hanem teljes egészében a magyar rendszert fogadták el az anya és csecsemővédő szervezet kiépítésének alapjául. A tapasztalatok alapján azóta nem egyszer hangzottak, hogy örülnek is ennek, mert ugyiszólván csak a magyar szervezet az, amely az amerikai Vörös Kereszt háború-utáni eu-

rópai munkájából nemcsak fennmaradt, hanem hatalmas szervezetté izmosodott.

Valóban örömmel állapíthatjuk meg, hogy az országos szervezet már ez év elején 282 fiókszövetséggel, 289 védőintézettel, 132 tejkonyhával, 14 anyaotthonnal, 42 bölcsődével és napközi otthonnal, 17 szülőintézettel, 4 csecsemő és gyermekkorházal működik és a védelmi munkát 491 orvos, 678 védőnő, 19 gondozónő, 24 baba, 216 védőnőjelölt és 46 gondozónő-jelölt látja el.

A magyar jövőmentés áldásos munkáját jelzi, hogy a beszerzett területen az elmúlt 10 év alatt a csecsemőhalálozás 25%-al, a 14 éves korig való gyermekek halálozása pedig 60%-al csökkent. Ez a szép eredmény nemcsak a Keller Lajos igazgató kitűnő vezetésével működő Stefánia Szövetség munkájának elismerését, hanem azt a tanulságot is jelenti, hogy a szervezetet ki kell építeni az ország minden részében, hogy a nagyszerű munka áldásaiban a magyar szeg szersége részesüljön.

Szociális gondoskodás a Rimamurányi acélgyárnál.

A nemzetközi spekuláció folytán a tőke és a munkás között kiélesedett viszony, valamint a világháborút követő rendkívüli állapotok, százezrevel termeltek ki a munkanélkülieknek s az inségeseknek táborát. A zavaros helyzetben megindult bujtogatások a munkást a tőkével, az elégedetlenséget a hatóságokkal állították szembe és elkerülhetetlenné vált az ily ügyeknek a közhatóság által való rendszeres kezelése és nyugodt pontra juttatása. A magyar városok közigazgatásai is ezért állították fel az ugynevezett szociális ügyosztályokat. Hivatalos teendőik közé iktatták a koldus és szegényügyet, a munkaközvetítést s általában a munkásügyeket, az inségeseknek és a munkanélkülieknek foglalkoztatását. A hatóságoknak gyakorta kellett itt szembehalazni nemcsak a notórius munkakerülőket, de azokkal az uszítókkal szembe is, akik különösen nagyipari vállalatoknál a tényleges munkában állóknak nemcsak munkabérét, munkaidéjét, de munkateljesítményeit is kifogásolták, sztreikra és az üzem megszorítására izgatták. Hovatovább elkerülhetetlenné vált, hogy a városok szociális ügyosztályai az összes munkavállalási, munkabér, valamint közvetítési, munkanélküli, szegény és inséges, stb. stb. ügyekkel intézményesen és rendszeresen foglalkozzanak. A munkásság ily körülmények között a szakszervezetek és szakszervezeti meg-

bizottain kívül nemcsak hivatott, de hivatalos érdekképviselőhez is jutott s ily módon kormányhatósági szabályozás alá került a munkaidő, a munkabér, figyelembe vételt nemcsak a szakma, hanem a szakmában szerzett képesítésnek ideje is, amint ez történt az építőipari munkára vonatkozó szabályozásnál.

A mindinkább fejlődő közhatósági munkásvédelmi szervezéseknek azonban gyakran állított akadályokat a magántulajdon kizárólagosságának jogi helyzete. Ez ugyanis a tőkés egyéni szabadságává teszi a vállalkozást, a munkásfelvételt és elbocsátást, a munkabérek megajánlását stb. és kétségtelen, hogy a termelés gazdaságosságánál a meritilizmus és nem az altruizmus volt az irányadó szellem.

Mégis érdekes, hogy a haladó kor szociális szellemének mi y uttörő és átalakító hatása van. A kerülhetetlen kereskedelmi szellem mellett érezhető a vállalkozásoknál, hogy néha nem csupán a legnagyobb haszonszerzés lehetőségére van a tőkés figyelemmel, hanem gondol a termelésnél foglalkoztatott munkások teljesítőképességének és munkabérének határára, életszínvonalára, egészségének megóvására, kulturális nevelésre s általában a munkásság hatalmas erkölcsi értékére. Nem is lehet, nem is szabad a munkásság erejének gazdaságos és észszerű kihasználását összerészteleníteni a kiuzsorázás fogal-

mával. Ezt csak a megfontoltan ember teheti s a munkaerő kiuzsorázása okozza azt a téves tanítást, hogy a tőke és a munkás egymásnak ellensége.

Kell és szükséges, hogy mindkét részlől az egymás iránti megértés, beletás és a jóindulat nyilvánuljon meg. Ezt tette a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű Rt. akkor, amidőn dolgozó munkásainak teljesítményét figyelve, annak az átlagon felüli minőségét értékelve, önként és saját kezdeményezéséből megajvitotta mindazoknak a bérét, akikről meggyőződött, hogy szakmájában minőség, mennyiség, idő és gondosság, egy szóval a termelő munka tekintetében a legjobbat produkálták. Azonban a beletás és a jóindulat még tovább ment, mert fontolásra vette a társulat azt is, hogy az egyének szakadatlan munkája a teljesítő képességnek határt állít és a fáradt munkásnak pihenő kell. Eddig a munkás csak úgy mehetett üdülő szabadságra, ha tavollétének idejére a bér-fizetést beszüntették. Most mindazok a munkások, akik több evi kifogástalan munkát végeztek, — korlátolt keretek között, de mégis mehetnek szabadságra úgy, hogy távollétük idejére bérletményeiket is megkapják. Ezekkel az ujtásokkal kétségtelen tanu-jét adta a Rima annak, hogy munkásainak barátja és jó-akarója s a tisztességes munkát nem csupán a szürke üzleti szemüvegen nézi, hanem a megértő és a megbecsülő lelken keresztül értékeli is. Reméljük, hogy a jó példa követőkre fog találni s a munkás-jóléti intézmények történetében ez az uttörő elhatározás méltó helyet foglalt el.

HIRSZÁRMI SZÖVEG

Hírek és különfelek

Eljegyzés. Gurszky Olga urleányt eljegyezte Farkas Gyula okl. mérnök. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Dr. Bellák István a budapesti Kaszab poliklinika fogászati osztályának v. orvosa rendelését Fő u. 63. sz. házban megkezdte.

Eljegyzés. Szentpétery Irénkét eljegyezte Fessel Nándor Salgótarján. (Mindenkülön értesítés helyett.)

P. Kiss Szaléz. Az északi, Ferences-plebániának pár het óta y tagja van Kiss Szaléz atya személyében, aki az Assisi Szent alázatosságával és jámborságával jött el közénk rendje megbízásából s akiről alig néhányan tudjuk csak, hogy milyen kiváló, bátor harcos a katolikus egyháznak és kimagasló képességű tagja a Szent Ferenc rendnek. Erre vonatkozólag nem is kell külön szavakat keresnünk, csak egyszerűen ideiktatjuk a Széchenyi György gróf által szerkesztett katolikus havi folyóirat, a „Korunk Szavá”-nak január havi számából a következőket: „P. Kiss Szaléz, ki lapunk hasábjain a Katolikus Jászberényi címmel nemrég irta meg a jászszék fővárosának igaz szociográfiai képét, az Assisi Szent Ferenc hősi bátorságán megilletődött igazmondásnak embere, ki se hírt, se barátságért, se pontikából soha semmit az igazságnak elébe nem tesz. Krisztus szíve szerint való pap, ki felvette szenvedő népe keresztjét s bator szóval hirdeti, hogy szociális tanúságtellességgel kell vissza-vendünk esett népünknek az evangélium igazságát; kiváló nevelő, aki — mint a ferences filozófusok volt magisztere — annak az örök s épp ezért modern papipusznak kinevelésén fáradozott, mely nélkül a magyar katolicizmus égetően szükséges, belső megújulása vágyból nem válhat valóságga. Nemcsak testvérünk ő a hitben, hanem bajtársunk is a hitünk igazának életre-váltásáért folytatott küzdelmünkben, ki velünk együtt annak a próbászakai jelmondatnak jegyében harcolja harcát, amely szerint: „az ember megteszi kötelességét s azután elviseli, ami a helyibe jön!” P. Kiss Szaléz, igaz testvérünket és bajtársunkat új munkahelyére is elkíséri bensőséges ragaszkodásunk és szeretetünk, mely téphetetlen egységbe kapcsol minket mindazokkal a Kiss Szalézokkal, kik a halhatatlan fehérvári püspök fénylő lábnyomain járva, megteszik kötelességüket a aztán férfimódra elviselik, ami a helyibe jön...” Örömmel üdvözöljük Kiss Szaléz atyát városunkban s kérjük, hogy közénk rendeltetésének ideje alatt is folytassa a hazai katolicizmus belső megújulásáért vívott munkáját. Islen vezérle és segítsel! (-dny.)

Jó megjelenésű urakat

ÁLLANDÓ ALKALMAZÁSRA

magas jutalék mellett Salgótarján és vidékére keres a Singer Varrógép Részvény Társaság salgótarjáni fióküzlete. — Jelenkezni lehet személyesen az üzleti órák alatt.

Elismerő díszoklevél. A Magyarorszag. Tanítók Országos Egyesületének vezetősége Vadkerti Bélát, lapunk régi munkatársát, a bányatársulat Albert-aknai tanítóját a sok irányú társadalmi és kulturális téren végzett s legutóbb „Etes község az ország tükré előtt” c. munkájáért díszoklevéllel tüntette ki.

Református est. A salgótarjáni református egyház 1937 január hó 30-ik napján az lpartestübeiben estélyt rendez, amelyen szerepelni fognak Hegedűs Loránt nyug. pénzügyminiszter, dr. Székelyhidy Ferenc a m. kir. operaház örökös tagja és ifj. Babrik János gitárművész. A részletes műsort legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

Vadőr és vadörző halálos harca. Január 5-én az inászői bányatársulati erdőben d. u. 4 és 5 óra között szokásos ellenörző körutját végezte Németh Sándor társulati vadőr. A sűrű ködötől alig látott 14—16 lépésnyire. Egyszer csak füttyöt hallott, melyre ő is füttyel válaszolt, gondolván, hogy vadörző hívja a társait s így magához csalja. Minthogy azonban semmi közeledést nem hallott, ő indult a fütty irányába, egyszer csak megpillantotta az egyik atörzs mögött a vadörző fejét, illetve két szemét. A vadörző ekkor azt kiáltotta feléje, hogy forduljon meg és távozzék, mert lelővi. Erre a vadőr is hasonlóképp válaszolt, mire mindkét fegyver eldőrdült. A vadörző ekkor futásnak eredt s a nyakán, mellén, karján súlyosan sérült vadőr után futott s amikor elérte, halálos bitorokra kelték. A vadőr egy alkalmás pillanatban felugrott s tompon lőtte a vadörzőt, maga pedig a közeli inászői bányairóda vánszorgott, ahonnan a bányatársulati kórházba hozták s itt a sürgős orvosi segítség talán megmenti az életnek. A vadőr vallomása alapján a csendőrség az erdő átkutatására és a vadörző társainak felkutatására indult. A vadőr ugyanis hallotta, amikor a sebesült vadörző két keresztnevet kiáltva, segítséget kért. — A csendőrség csütörtökön, 7-én az inászői erdőben megtalálta halva Stark János 26 éves, ismert vadörzőt, akinek holttestéhez a vizsgálóbizottság pénteken szállt ki. A bátor vadőr családosa fiatalember s a társulatnál csak 6 hónap óta van alkalmazva. Állapota súlyos, de az életveszélyen már túl van.

A 18 éves magyar állampolgárak bejelentési kötelezettsége. A heje entési kötelezettség tárgyában kiadott 122700/935 B. M. számú rendelet értelmében minden magyar állampolgár életének 19-ik évébe való belépését annak az évnek január hó 31-ig, amelyben a 18-ik évét betölti, büntetés terhe mellett bejelenteni köteles tekintet nélkül arra, hogy más bejelentőlapot, avagy szülőioknek, vagy hozzátartozóknak bejelentőlapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentés az előírt minta szerinti és erre a célra szolgáló bejelentőlapok kitöltése után a helybeli rendőrkapitányságon történik. Kedvs olvasóinkat saját érdekükben felhívjuk ezen kötelezettségüknek a rendelet értelmében való lelkiismeretes teljesítésére.

Az 1936. évi anyakönyvi statisztika.

Született fiú élve	207
Született fiú halva	8
Született leány élve	188
Született leány halva	6
Összes születés:	409
Halálozás	205
Ebből egy éven aluli	49
Házasságot kötött	159 pár
Természetes szaporulat	190
vagyis minden 1000 lakosra esik 10-65% születés és 8-90% házasság.	
Salgótarján, 1937. január 5.	
Nékdám anyakönyvvezető.	

DALOK.

1.

Nem kérek én sokat tőled,
csak egy csókot: azt mondom.
Ha van szived, ne tagadd meg
ezt a csókot, galambom!

Ugyis minden... az anyám is
megtagad a világon...
Légy te enyém a világért
csókos száddal, virágom!

2.

Fájó szívem mereng
fehér felhők után,
nincs reménye csalfa remény multán.
Mint a lenyugvó Nap
koronásan vérzik,
megsebzetten, tövissel mélyén,
új dalokra gyul és eleped még itt

El is mennék haza,
de nem tudok merre:
könnyes szemmel nézek napkeletre.
És nem ragyog onnan
egy biztató sugar:
sohsem látlak, szeretett hazám...!
Vijjogja felém egy fekete madár.

3.

De konkoljos volt e tábla-buza:
szőke kislány hulladékát huzza.
Rövidnyelű gereblyéje,
le is hajol mélyen:
olyan, mintha a szívárvány
ragyogna az égen.

Szívárvány és égbolt mindig páros:
mindig összesimulunk mi már most

e kislánnyal, mégis boldog
mámoromban érzem:
hulladéka vagyok én már
a vén Földnek régen.

Pedig nem kell jobb ember nálamnál,
sőtét konkolys sincsen több háromnál
a szívemben: egy a bánat,
másik meg az élet,
harmadiknak a szerelem
vésett rája képet.

Már ezután sűrű éjjel-nappal
velem lesz ő mindig, mint jó pappal
imádkönyve, s imádkozom
majd belőle szépen:
harmatfeste, viráglelke
rajta van e képen.

4.

Kertek alatt kendert törnek,
a menyecskék énrám törnek:
megszapulnak nyelvük hegyén,
hogy járásom igen kemény.

Tilló éle a pozdorját
szerteszórja kerteken át:
szívemből is száll sok sóhaj
menyecskékhez, mint rajzó raj.

Tűz világol fazék alatt,
őszi szél fuj a kert alatt:
elfújja a tűznek lángját...
Ha meghalok, azt sem bánják...

Pedig ha megszeretnének,
szívem lángját nem ölné meg
sem a hideg ősz fuvalma,
sem a térfűk riadalma.

Lázár József
tanár.

Magas vendég városunkban.

Karnevál herceg fényes kíséretével hosszabb tartózkodásra Salgótarjánba érkezett.

(Kiküldött tudósítónk jelenti). Karnevál herceg birodalmából az utóbbi hetekben riasztó hírek érkeztek. A két ősi ellenség a Gond és Bántat le akarták szerezni trónjáról az aig néhány napra uralkodó fiatal herceget. Cselszövénnyel azonban kudarcot vallott, mert Karnevál herceg és hű szövetségese elfogta a két busképű lovagot és őket Hamvazószerdaig tartó szigorú fogságba vetette.

Kedden este autók, fogatok hosszú sora hozta a vendégeket az Ipartestület elé, melynek színes girlandokkal pompásan felszített termében nagyszámú táncosgárda fogadta őket. Sorra érkeztek városunk társadalmának kiválóságai, szépasszonyai, széplányai és fel 10 kor zúfolt teremben hangzott fel a Gray-Bovs jazz patlogó muzsikája, hogy meg kezdődjék a jelmezesek tarka seregének vidám felvonulása. A függöny mögött egymásután jöttek elő nagy taps közben a szobalányok (I. díj), a kanadai ötös ikrek, vad indiánok, Carmen, skót, szí-

vek, tiroliaiak, bohócok, a sánta mandar, a torreador, búvész, hólabda, halitpatkány az Ezerégyéjszakából Fatime és daltos párja, boyok, pepita, szmokingos baba bridge, stb., stb. A herceg is benne volt, de őt nem láthatta senki, mert Siegfried varázssüvege fedte fejét s így észre véltlenül vegyüthetett el a tarka tömegben. Jelenlétét azonban mindenki észre és mikor a reggeli szürkületben hódoló csiganymuzsikára, pezsgős ütegek döngése közben visszavonult, otthagva szívét mindazoknak, kik ott voltak, hogy igaz hódolattal zárják azt övékébe is.

A herceg tarjáni útját a MANSZ. lelkes hölgyei készítették elő, élen a vígalmi bizottság rátermeléségét pompásan hebizonyító újlétközlővel dr. Holics Endrével. A késő hajnali órákig együtt maradt nagyszámú közönség egyhangú megállapítása: „Ilyen jól már rég mulattunk.”

(Író.)

Munkában.

Az évforduló ünnepi hangulatán túl vagyunk, bennjárunk már az új esztendőben s bár még fülünkben csengnek az újévi beszédek, érdeklődésünk ismét a hétköznapi munkára fordul. Erre a munkára azonban nem közböcs az a hangulat, amely az újévi beszédekben kialakult. A magyar sorrobotosai szívesen reménykednek és természetesen, hogy szívesen cserélték fel az elmúlt, elkopott, láradt esztendőt, amely oly kevés jót és annyi rosszat hozott, — az újra, amelyben az ember örök optimizmusával megint lehet hinni, remélni, bizakodni. A régebben szokásos és a nemzetnek irányt mutató újévi miniszterelnöki beszéd ezidén elmaradt, helyette táviratban válaszolt a külföldön üdülő miniszterelnök pártja üdvözlésére. Ebből a válaszból minden magyar szívesen teszi magáévá a kormányelnöknek ezt a mondatát: Rendületlenül bízom nemzetünk jobb jövőjében és megingathatatlanul hiszek abban, hogy Isten segítségével, valamint a magyar nép józan sága, fáradhatatlan szorgalma és nemes törekvései sokat szenvedett hazánkat végül is a boldogulás biztos révén fogja vezetni.

Ez az, amire minden magyar vágyakozik s azt a munkát támogatja szívesen, amely e vágyak beteljesítése felé visz. Tudjuk, hogy vannak rajtunk kívül álló és rajtunk megforduló dolgok. Még az előbbieket alakulását is igyekeznünk kell annyira, amennyire tőlünk telik, előnyösen befolyásolni, annál inkább kell a rajtunk álló dolgokban minden erővel arra törekednünk, hogy eredményeink után előre menetelhesünk.

Azoknak a nagy kérdéseknek megoldására, amelyek ugyan belpolitikai természetűek de, külpolitikai helyzetünkre is nagy befolyással lehetnek, alkalmasabb léggömb elköpölni is nehéz lenne, mint amilyen a az üzenetében találkozik a magyar politika. Ha visszanézünk a múltra, alig találunk olyan évfordulót, amikor a politikuskok megnyilatkozásában oly kevés disszonancia, viszont oly sok megértés lett volna, mint a most elhangzottakban. Kivétel csak az a személyes izü támadás, amely a belügyminisztert érte méltatlanul, indokolatlanul és sajnálatos módon. Újévkor a kormánytagjai részéről sem hangzott el beszéd, az ellenzéki pártok vezetői azonban sorra megnyilatkoztak.

A most következő építő munka

szempontjából fontos, hogy ezek a megnyilatkozások nem az ellentéteket, hanem a megértést keresték és a Darányi kormányt alkalmasnak tartják a nagy feladatok megoldására. Bethlen István gróf szerint a Darányi kormány a legjobban szándékkal fogott hozzá munkájához és működése már is eredményes. Az alkotmány jog problémák tekintetében a kormány nyilatkozatai és tevékenysége kifogástalan. Azzal fejezte be beszédét, hogy Európa viharzó tengerhez hasonló amelyen a kis magyar hajókat kormányozni óriási felelősséggel jár, nehéz feladat. Ilyen időkben létre kell tenni az apró-cseprő ellentéteket és össze kell fogni. Úgy ezeknek a komoly intő szavaknak, mint a többi ellenzéki pártvezér megnyilatkozásai alapján hinnünk kell, hogy az egymásra talált magyarok jól oldják meg a sorskérdését. A legnagyobb ellenzéki párt vezetőjének kijelentései is jogosan teszik ezt a reményt, hiszen ezek is a komoly alkotmányos érdekekben hangzottak el, az alkotmányos eszközökkel vitt népi politika fontosságát hangsúlyozták és azt, hogy a Darányi kormány jelenlétében a visszatérést az alkotmányos magyar politikához.

Biztató körülmények közt indulnak ezek szerint az új év politikai munkája. Egy hét múlva a parlament újból összeül és megkezdődik az alkotó munka. Persze indokolatlan, vérmes remények azok, hogy már a nvári színen előtérbe szor legyenne az alkotmány jogi javaslatok és sor kerüljön választásra, de a közszel a ház elé kívánja vinni kormányzatokat a fontos javaslatokat, amelyek korszerűsítő jellegűek a magyar életben.

A MANSZ. leánykörének jan. 23-i műsoros táncestje. A MANSZ. leánykör dr. Matyasovszky Kamillé elnökével az élen lelkes munkával készült jan. hó 23-án szombaton az ipartestületben tartandó műsoros táncest megrendezésére. A leánykör szorgalmas és lelkiismeretes munkával összeállított műsorának kedélyes hangulata és a műsor követő táncból kiáramló jókedv mákor is kedvenc csemegéje volt a farsangnak. Az új elnök a leánykör jan 23-i mulatságával ezt a nívót nem csak megartatni, de emelni kívánja. Ezért nyilvánul már most meg a város és környéke társadalmának minden rétegéből a legnagyobb érdeklődés az est iránt. A meghívásra igényt tartók közvetlenül az elnökhöz vagy a Széna teri NEP titkársághoz is fordulhatnak.

OPEL KADETT a neve a GENERAL MOTORS legújabb kiskocsijának. Modern, négy személyes, kényelmes, caukolt, teljes értékű automobil a KADETT. Mindazt nyújtja, amit 1937 autójától elvárunk és olyan előnyöket, amely a nagyközönség széles rétegeinek igényét van bízva száz százalékosan kielégíteni. A már közismerten bevált és népszerű OLYMPIA is újításokat hoz, u. m. hidraulikus féket és 4 sebességű sebesség váltót. Különösen fontos a vidéki autós közönség szempontjából az elismerten kiválóan meg szervezett vidéki Opel-service szolgálat, mely egyedülálló ezen a téren.

Örzi néni és én...

Megőregedett gondba, hajba, a 67 év megtárazta rajta. Sokat tapasztalt öreg szemé, a alázatosság a kenyere.

Bocsánatot kér, ha nem is vétkezett. (az érzéseken ő mindig felekezett) Én vagyok a földi Istene, nemán tisztel hu tekintete

Én vagyok neki a szent titok, ki csak tiszta forrásból iszik. Én vagyok az ur, ő a szolgáló, én az arany, ő a rozsdá.

Nem is gondol arra szegény, hogy arannyal is szebb az érieny, hogy jószágos telke dus gazdag, s az enyém meg csak könnyű asztag

De én tudom, a tulvilágon, hol az igazság kivilágol, nem leszek én méltó arra, hogy rám tekintsen tiszta arca.

Solti Horváth Kálmán.

Kaptuk az alábbi levelet:

Tek. Szerkesztőség!

A kolduskerdes rendezésével kapcsolatosan azt gondoltam, hogy megszünt a karácsonykor és újévkor szokásos jókívánságokkal tiszteztet koldulás is. Nemcsak felnőttek, hanem kis gyermekek is kosarakkal tetszerelve, meg este 9 orakor is feizörgeltek, vagy beizörgeltek a hazakba, hogy „jókívánságaikat” elmondják. Nagyírszt cigányok voltak a jókívánók, de akadtak olyanok is, akik városi in ségmunkásoknak mondták magukat s bizony nem egyik nagyon italszagu volt. Jöttek aztán a „városi szemetezők” csoportosan, szintén minden jót kívánni. Úgy tudom, a város a szemetezőket jobban fizeti, mint az in ségmunkásokat, azért az ily módon való különdíjazása kevésbé indokolt a szemetezőknek, mint amazoknak. Nem sajnálom a rászorult igazi és hibájankivüli szegénytől az ily módon szerzett kis segítséget, de ez a mód nem felel meg a koldusrendezés teljes keresztülvitelének.

Jelen levélemnek célja, hogy az államrendőrség és a város Szegényügyi hivatala az ilyen és a most már különféle iparcikkeket kínáló koldulásokat is szüntesse be s a lehetőség határain belül a nagy ünnepeket sokszor megontó szokások valami külön segítyezések által szüntettesenek be.

(Ugy a város, mint a vállalatok és társadalmi egyesületek éppen az ünnepekre való tekintettel nagymennyiségű élelmiszert és ruhamezt osztottak ki, azért az élelmiszebbeknek fenti külön akciója — úgy érzem — nem engedhető meg a jövőben. Szerk.)

Bányász-sztreik. Pénteken (8-án) a bányatársulat Rau aknai 500 munkása Salgótarjánba indult, hogy az igazgató ságnál régebben beadott béremelés iránti kerelmük teljesítését kérészokolják. Az államrendőrség a város területére nem engedte be a tömeget, hanem egy 10 tagú küldött-eg tájékoztatást kért, amelyik az igazgató sággal a tárgyalást befolytassa. Az igazgató ság első és megmíthatatlan feltétele az volt, hogy addig nem tárgyal a munkássággal, amíg a munkát fel nem veszik. A küldött-eg ezt közölte a városban kívül várakozókkal, akik báryegek elégedetlenkedtek, mégis visszatértek Rau aknára, hogy a munkát felvegyék. A munkásság kérelme az, hogy a rossz és nehéz termelésű Rau aknai munkásság 10%-os béremelést és még kisebb kedvezményeket kapjon. A tárgyaláson a bányai igazgatóságon kívül az illetékes közigazgatási hatóságok is jelen voltak. Lapunk zártakor a tárgyalások még folynak.

Egy bányatelep kultureletének filmjeiből.

(Albertaknai riportok.)

A Salgótarjáni Köszénbánya Részvény Társulat Elcs-Albertaknai bányatelepén Krupar Geza üzemvezető bányafőmérnök partfogása a telügyelete alatt neje, akit mi mindannvian ismerünk salgótarjáni szerepéséből is, a telepen Vadkerti Béla által szervezett és irányított nőnevelési és háztartási tanfolyamon, Albert-Rau lakóinak asszonyait és felnőtt leányait oktatja és tanítja a főzés tudományára és művészetére és a női kézimun-

MEGÉRKEZTEK A GENERAL MOTORS

OPEL AUTÓK

1937 évi új típusai.

KADETT P 4400

1.1 literes 4 hengeres motorral.

OLYMPIA P 4950

1.3 literes 4 hengeres motorral.

Kényelmes, ága 4 személyes kocsik. Acélszerkesztésű. Szállékmentes üvegcsök. Huszadentes szellőztetés. Hidraulikus fékek. Szinkron rugók.

Kitűnően bevált

VIDÉKI MOZGÓ SERVICE SZOLGÁLAT.

Vezérképviselet: Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. Budapest, V. Vörösmarty-tér 4.

RAYONKÉPVESELO:

TISCH és TÁRSA, Salgótarján.

A város polgármestere az újév alkalmából megleghangu táviratban köszöntötte dr. Sztranyavszky Sándor képviselőházi elnököt, kerületünk volt országgyűlési képviselőjét, aki az alábbi szereltteljes hangu levelet küldte dr. Förster Kálmán kormányfőtanácsos polgármesternek: „Kedves Kálmán: Végteletlenül jól esett az év fordulója alkalmából rólam való megemlékezésed. A jókívánságokat halásan köszönöm s azokat úgy a Te, mint a Méltóságos Asszony, a hivatott vezetésed alatt álló tisztviselői kar és Salgótarján város egész közönsége részére szívóól viszonzom. Öszinte hívd: Dr. Sztranyavszky Sándor.

Zöldmező tanfolyam Karancs-kesziben. A járási mezőgazdasági bizottság az „Alföldi Zöldmező Szövetség” bevonásával és a földmívelésügyi minisztérium anyagi támogatásával, egy úgynevezett „zöldmező tanfolyam”-ot állított fel folyó hó 7-től folyó hó 14-ig terjedő időtartammal Karancs-kesziben. A tanfolyam célja az általános mezőgazdasági ismeretek közlése, különös tekintettel az állattenyésztésre. Mivel pedig az állattenyésztés alapja az okserű takarmánytermesztés és a legelővel való helyes gazdálkodás; rendkívül hasznos lehet egy ilyen tanfolyam hatása éppen a salgótarjáni járásban, ahol a legelőterület százalékaránya az országos átlagot messze felülmúlja s ahol mégis az országos átlagnál nagyobb százalékarányban gabonatermelés folyik minden természeti adottság (állattenyésztési előfeltétel) ellenére. A tanfolyam felállításának érdeme a járási mezőgazdasági bizottság agilis e nőket Baranyay Miklós földbirtokost illeti, ki a tőle megszokott buzgalommal faradozott a tanfolyam összehozásán. Segítségére volt a hallgatók összetoborozásában a járás főbírája dr. Matyasovszky Kamill. Közel felszáz hallgató jött össze a járás területéről, míg Kesziből kb. ugyanannyi. A közel százfőnyi hallgatóság Veni sancteval kezdte a munkát Horváth László esperes-plebános ünnepies misét celebrált. Így tettek eleink... Munka előtt felfohászkoztak az Ég Istenehez. A tanfolyam befejezése és záróvizsgája ünnepélyes keretek között folyó hó 14-én lesz.

Református est lesz 1936. évi január hó 30-án az Ipartestület székházának színháztermében. Műsort a jövő számunkban hozzuk.

HALÓK EBÉDLŐK

ÚRISZOBÁK

kombinált berendezések

Budapesti Bútorszalonban

k. l. t. Budapest, VIII. Baross-utca 21.

Nagy választék. Kedvező részletfizetésre. Képviselelnek rajzainkat meghívásra díjmentesen bemutatja. Szobabútor vásárlása esetén vasúti kőtséget visszatérítjük.

vót emelni és fokozni a telepen a szívet-lelküket harmonizálni a tanítói karal együtt.

A megindult népművelési munka egy Kultúregyesületet hívott életre, amelynek a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Bányagazgatósága önálló székházat adományozott. A kulturház Berczy Sándor bányatanácsos kegyes támogatásával s Krupár Gézáé fáradságát nem ismerő buzgó munkásságának a környék művelődésügyi csarnokainak egyik legszebb hajléka lett.

A kulturházban karácsonykor zajlott le a roskadásig megrakott fenyőfa alatt az első kedves ünnepély. A telepű Nőegylet, melynek elnöknője és főfelügyelője, a társ. tisztviselők feleségei mellett Krupár Gézáé a társ. általajándékozott szeretetszolgálatokon kívül a két telep gyermekeit megmozdította, továbbá ruhával, cipővel látta el a sok gyermekes családokat. Hegyi Kálmáné bányafőmérnök neje, Vadkerthy Béláné, Liska Vencelné, Majkuth Istvánné, Hermann Józsefné, Dvorzák Ferencné és Chikán János róm. kath. plébános révén az Actio Catholica.

Karácsony Szombalján Vadkerthy Béla és Kerényi Dániel tanítók feleségei és Krupár Gézáé lelkes és önfeláldozó munkássága mellett „Pásztorjáték-kal”, és karácsonyi szindarabokkal lepték meg a telepeket... Ezeknek határ talan sikere is Krupár Gézáé érdeme,

Bányamozgók hírei. A baglyas-aljai és palfalvai bányamozgók január 9, 10 és 11-én, szombaton, vasárnap és hétfőn a szokott előadásai keretében bemutatják a szív, a hit és a szeretet magyarul beszélő filmjét: NE SIRJ EDES-ANYAM, (Lourdesi csoda). Egy kis fiú könyvéig megható történetét. Kiegészítésül: Róma, a kultúra városa c. kulturfilm és Muki kalandja c. trükkfilm, valamint híradó aktuálisok. Szerdán Baglyasalján és csütörtökön Palfálván este fél 8 órai kezdettel előadásra kerül: VIHAR AFRIKA FELETT című, izgalmas háborús dráma, egzotikus afrikai felvételekkel, Sepp Rist, Ilse Strbava és Peter Voss-al a főszerepben. Kisérő műsorok: Kulturfilm és Fox világhíradó.

Telepítés. A telepítési törvény végrehajtási utasítása még nem jelent meg, de azért a földművelésügyi miniszter így is gondoskodott róla, hogy a telepítési program gyakorlati végrehajtása késedelmet ne szenvedjen. Az idei költségvetési év első 5 hónapjában, november végéig több, mint 300 esetben gyakorolta az állam az elővásárlási jogot árverésre került, vagy általában eladásra kínált ingatlanoknál. Az államkincstár több mint 100.000 hold földet szerzett meg és annak jórészt ki is osztotta. A kiosztott földeken részint új kisbirtokok létesültek, részint meglévő törpebirtokokat alakítottak át felhasználásukkal kisbirtokká. Bár a törvényben foglalt felhatalmazás alapján bizonyos esetekben kötelezni lehet a birtokost, hogy földjét a telepítési célokra engedje át, egyelőre nincs szükség semmiféle kényszerítő intézkedésre, mert főleg eladósodott nagybirtokosok készséggel ajánlanak fel a kincstárnak telepítésre kiválóan alkalmas földterületeket.

Igen nagyszámu tenyészállatot jelentettek be a tenyészállat-kiallításra. A március 17-22. napjain rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt az azor-részt venni kívánó gazdák körében máris az előző évek szép sikerű kiállításai előtt tapasztalt meghaladó nyárfoku érdeklődés mutatkozik. Az idei kiállítás korai időpontja miatt a tenyészállatok csoportjában már január 6-án lejár a jelentkezési határidő és ezért az összes hazai neves nagytenyészetek, valamint a fejlett köztenyészetek magukban foglaló tenyésztő egyesületek siettek jelentkezésükkel részvételüket biztosítani. A bejelentések száma már a határidő lejártá előtt az összes tenyészállatcsoportokban meghaladta a tervezett kereteket, ennél fogva a jelentkezési határidőt semmiesetre sem fogják meghosszabbítani. Az eddig átvizsgált bejelentésekből is már örömmel lehet megállapítani, hogy a kiállítás állattenyésztésünk örvendetes

aki minden aszazonyt a nemes ügyek szolgálatába tud állítani.

Azonban a leggyönyörűbb, a legszebb volt a Szilveszter estéje. Ez ki-zárólag Krupár Gézáé nagy hozzáértését, tömegnevelésének könnyű és eredményes szépségét hirdeti. Az ó-év műsorának összeválogatása, a szereplők betanítása, a színpad gyönyörű díszítése, mind-mind Krupár Gézáét magasztalja.

Örömmel üdvözljük őt s kívánjuk, hogy mindenkor bővítse, tágítsa kultur-munkásságának keretét.

Krupár Gézáéban, aki okleveles tanítónő is, megvannak azok a falufejlesztő, emberképző, társadalomnevelő kívánalmak, amelyek lakóhelyének ideális szellemi életéhez szükségesek.

Vadkerthy Bélával és Kerényi Dániellel Krupár Gézáé, a telep fejlesztése körül sokat tehetnek.

Albertaknán a kultúra ügyei jó kezében vannak.

Ha a Bányagazgatóság jóindulata támogatását a jövőben is meg tudják szerezni, akkor a sok évtizedes mulasztást, amely a két telep ezren felüli lélekszáma a multbani elhagyatottság, nemtörődömség „Északmagyarországi” jellege mellett csöndes és szomorú állapotába a Salgótarjáni Köszénbánya magas nivójú telepei mellé sorakozhatik.

Ez Krupár Gézáé és Vadkerthy Bélának az összes tisztviselőkkel elsőrangú kötelessége. Egy szemlélő.

továbbfejlesztéséről fog számot adni, a gondosan kiválogatott és felülvizsgált tenyészanyag kivétel nélkül igen magas szintű képvisel és egészen rendkívüli teljesítményű és tenyészértékű állatok is fognak szerepelni a kiállításon. A kiállítás bejelentési határidejét a rendezőbizottság (címe: Budapest, IX., Köztelek utca 8. sz., telefon: 18-79-54) a többi csoportokban február 1-ében állapította meg.

Mérsékelt javulásról számol be a Mezőgazdasági Üzemi Intézet jelentése. A mezőgazdaság helyzetéről érdekes képet nyújt az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet legújabb jelentése az 1936. év harmadik negyedéről. A jelentés utal arra, hogy gazdaságaink nem mindenben mutatnak olyan természetesen eredményeket, mint amilyeneket az országos természetjelentések után várni lehetett volna. A gabonafélékből a dunántúli gazdaságok nem érték el a multévi eredményeket. Mindkét ország részben azonban jó termés volt a tengeriből, a burgonyából és általában a takarmányfélékből. A gazdák az átteleléshez szükséges terményekkel rendelkeznek és későbbi eladások céljaira is vannak készleteik. Az év harmadik negyedére vonatkozó állandó kimutatások közül a pénztári táblázatok mutatnak jellegzetes képet. Ez az évnegyed ugyanis az eladások időszak. A gabonafélékből belőlt jövedelmek közül csupán a sertésekéből van emelkedő bevétele a dunántúli kisgazdák számára, egyébként pedig a csökkenő természettermény a pénzbevételek csökkenésében is jelentkezik. Az alföldi kisgazdák bevételei a növekvő termésnek megfelelően szintén növekedtek, csupán a kapásnövények bevételei alacsonyok. Kedvezőbbek a dunántúli nagyüzemek pénzbevételei. Az alföldi nagyüzemek az év harmadik negyedében gabonából kevesebbet vittek piacra. A piacra vitt termények és állatok kimutatásánál az a feltűnő, hogy a gabonaféléket a kisgazdák vittek erősebb mértékben a piacra, míg a nagybirtokosok egyelőre tartózkodtak a gabonaeladástól. Ez pedig a gyakorlatban annyit jelent, hogy a későbbi gabona árjavulást a kisgazdák kevésbé tudják előnyösen kihasználni. Igen számottevő bevétel mutatkozik az aprómagvakból mindegyik birtok típusnál. A szalastakarmányok és a szalmafélék piacravitele jelentéktelen volt, ami annyit jelent, hogy a gazdák nem voltak rákényszerülve, hogy a legfontosabb üzemanyagot, a takarmányt és szalmát piacra vigyék és így állattenyésztésünk és trágyatermelésünk alapjait gyengítsék. Az állatok közül nem sokat vittek piacra. Az év harmadik negyedében általában javulást lehetett megfigyelni.

Hol vásárolhatnak

kedvezményesen a Magyarság előfizetői?

A kliring-akciónban szereplő cégek névsora:

Börkereskedő
Friedmann Dávid (2 százalék)
Bátorarúhá
„Friedmann bútorarúhá”, csak 30 napon belüli tisztelettel (2 százalék)
Drogéria és fényképezési szaküzlet
Bottos drogéria és fényképezési szaküzlet, Fő-utca 27. (5 százalék)
Fényképező
Kindl Gyula, Fő-utca 45. (5 százalék)
Hentes és mészáros
Ponyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli vásárlásnál (2 százalék)
Könyv- és papírkereskedés
Végh Kálmán, könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék)
Női kalap, fűző szalon
Weiszberger Rózi, Fő-utca 43. (5 százalék)
Órák és órászerszám, szomáveg és fényképezési cikkek
Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)
Rádió, gramofon, csillár, kerékpár, sportcikkek és villanyfényképezési vállalat
Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénzfizetésnél (2 százalék)
Szobafestő és mázó
Zagyvay Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)
Szűcsmeister
Weinhardt István (3 százalék)
Ujság
„A Munka” című lap, hirdetésekkel (10 százalék)
Úri, női divat és cipőszárház
Spielberger József és Fia (2 százalék)
Vaskereskedő
Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék)
Vendéglő és étterem
Jóvári Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénzfizetésnél (5 százalék)

Fenti cégek a Magyarság kliringszelvényeit a feltüntetett százalék arányában készpénz gyanánt fogadják el.

Rendelje meg a Magyarságot, — a kliring-akciós szelvényrendszerrel ingyen jut a legjobb és legmagyarabb fővárosi napilaphoz Forduljanak kiadóhivatalunkhoz, Budapest, VI. Arday-u. 8.

A salgótarjáni kir. írás mint telekkönyvi hatóság. 4771/1936. tksz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A Salgótarjáni Népbank R. T. végrehajtónak, Godó József és Godó Józsefné szül. Molnár Mária végrehajtást szenvedett ellen indított végrehajtási ügyében, a tkvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében, az 1881. LX. t.c. 144. §. 146. és 147. §§. valamint az 5610/1931. I. M. sz. rendelet értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 881 ar. P. tökékevelés, ennek 1933. évi február hó 5. napjától járó és bíróilag érvényesíthető legmagasabb kamata 1/2-ad százalék váltódíj, 13 P 30 fill. hátralékos költség és az árverési költségért ezuttal megállapított 55 ar. P. költség, valamint a csatlakoztatott kimondott Grosz Sándor 96 P 69 f. Rosenberg Ignác 35 P. Tóth Kálmán 58 P 51 f. tökékevelés és járuléka végrehajtása végett, a salgótarjáni kir. írásbíróság területén lévő, Zagyvaypálfa községben fekvő s a palfalvai 149. sz. tjkönyvben A. I. 1. sor 17/1. hrszám alatt foglalt „Ház és beltelek” ingatlanból, a B. 5. és 10. sor-számok szerint Godó József és B. 13. sor-szám szerint Godó Józsefné szül. Molnár Mária végrehajtást szenvedett nevén álló illetőségeire 6/5 P kikiáltási árban, mindazonáltal a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. javára bekebelezett közénkiaknázási szolgalmi jognak fenntartásával, mely ingatlan illetősége Grosz Sándor csatlakoztatott és a Salgótarjáni Népbank R. T. alapvégrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron alul, — Rosenberg Ignác csatlakoztatott végrehajtató érdekében 1300 P vételárnál alacsonyabb áron alul, Tóth Kálmán csatlakoztatott végrehajtató érdekében 1360 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

továbbá a palfalvai 7. sz. tjkönyvben A. I. 3. sor 14/2. hrsz. alatt felvett „Ház, udvar, beltelek” ingatlanból B. 78. sor-szám szerint Godó Józsefné szül. Molnár Mária nevén álló illetőségére 10 P kikiáltási árban, mindazonáltal a Szent István közénbánya társulat javára bekebelezett közénkiaknázási, valamint a C. 35. alatt öv. Molnár Józsefné sz. Márton Teréz javára bekebelezett özevgyi használati szolgalmi jognak fenntartásával,

mely ingatlan illetősége a Salgótarjáni Népbank R. T. alapvégrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron alul el nem adható.

A tkvi hatóság az árverésnek Zagyvaypálfa községében megrendezésére 1937 január hó 28. napjának délelőtti 10 óráját tűzi ki

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzt a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított övédeképes értékpapíroban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.c. 147, 150, 170. §§. 1908. t.c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékát az arányban megállapított bánatpénzt az általa ígért arányban százalékig kiegészíteni.

Salgótarján, 1936 június 25. napján.

Zelenka s. k.
kir. íb. elnök.
A kiadvány hitelűl
Kuchinka
irodatiszt.

APOLLÓ MOZGÓ

1937. évi január hó 9-én, szombaton este 7 és 9 órakor, 10-én, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 és 11-én, hétfőn este 7 és 9 órakor

Jan Klapura, a világhírű énekes legújabb filmje:

Szerelmes Város

Énekes és zenés vígjáték.

Kieg: M. híradó.

Január hó 12-én, kedden este 7 és 9 órakor

A szerelem orvosa

Színmű. KIEGÉSZÍTŐ FILM

Január hó 13-án, szerdán és 14-én, csütörtökön este 7 és 9 órakor

16 éven felülieknek!

A Láthatatlan Sugár

Fantasztikus filmtörténet. Fox híradó.

Január 1-étől új szállítási könnyítéseket engedélyezett a MÁV. A MÁV igazgatósága 1937. január elsejével több szállítási kedvezményt, illetve fuvarozási és díjszállítási könnyítést engedélyezett a forgalom emelése érdekében. A kiviteli forgalomba a kocsiakományban feladott friss főzelék, friss gyümölcs, vaj, valamint a külföldről rendelt mezőgazdasági gépek, vascsovek, kádárfa, kovaföld, jegelt baromfi, lőtt vad, lud és halküldemények részesülnek szállítási kedvezményben. A belső forgalomban pedig az üres ásványvízes és söröspalackok, a burgonyapehely, a burgonyaliszt, a cirokszálak, a gyűjtőállomásokra feladott lőtt baromfi, lőtt vad és friss gyümölcsküldemények, valamint a legálabb 2000 kg. teherárúként feladott friss hus, lőtt baromfi és élőbaromfi szállítást könnyítették meg.

A salgótarjáni kir. írásbíróság mint tkvi hatóság. 5337/1936. tksz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A Salgótarjáni Népbank R. T. végrehajtónak — Totok Sándorné szül. Földi Erzsébet végrehajtást szenvedett ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. t.c. 144. §. 146. és 147. §§. valamint az 5610/1931. I. M. sz. rendelet értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 718 arany P tökékevelés, ennek 1932 évi október hó 10. napjától járó s bíróilag érvényesíthető legmagasabb kamata, 10580 P eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 60 P költség behajtása végett.

A salgótarjáni kir. írásbíróság területén lévő, Zagyvaypálfa községben fekvő s a zagyvaypálfa 633. sz. tjkönyvben A+1. sor, 1886/1. hrsz. alatt foglalt s B. 1. sor-szám szerint Totok Sándorné sz. Földi Erzsébet végrehajtást szenvedett nevén álló „Szántó, kenderföld” ingatlanra, mely az adó- és értékbizonylat szerint, egy lakóház is épült, — 600 P kikiáltási árban, mely ingatlan a Salgótarjáni Népbank R. T. végrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron alul el nem adható.

A tkvi hatóság az árverésnek Zagyvaypálfa községében megrendezésére 1937 január hó 30. napjának délelőtti 10 óráját tűzi ki

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzt a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított övédeképes értékpapíroban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.c. 147, 150, 170. §§. 1908. t.c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékát az arányban megállapított bánatpénzt az általa ígért arányban százalékig kiegészíteni.

Salgótarján, 1936 szeptember hó 5. napján.

Kisvárdai Papp Tibor s. k.
kir. írásbíró.

A kiadvány hitelűl
Kuchinka
irodatiszt.

Hirdessen!

A Munka

politikai
betlapban!!!

Híszek egy Istenben,
Híszek egy hazában,
Híszek egy isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország földmúdságban.
Amen.